

HIA 101: ÚVOD DO STUDIA DĚJEPISU:

Program přednášek

1.

Kdo jsme (vědecko-pedagogický profil ústavu)

2.

Historik a poznatelnost dějin (Jaký je rozdíl mezi minulostí, historií a dějinami, význam historických věd a společenská role historika v 21. století, problém „subjektivity“ poznání)

3.

Předpoklady historického výzkumu (Jazykové a metodologické předpoklady historického výzkumu, možnosti a limity češtiny jako vědeckého jazyka 21. století)

4.

Podstata historického výzkumu: Otázka (Způsoby tázání, směodatnost otázky pro strukturu historické práce)

5.

Podstata historického výzkumu: Prameny a literatura (Definice pramene, definice literatury, proč je nutno odlišovat jedno od druhého, příklady)

6.

Podstata historického výzkumu: Terminologie (Jak moderní terminologie/slovník limituje výklad minulosti, proč ji historik potřebuje, příklady)

7.

Podstata historického výzkumu: Výstupy historikovy práce (Různé typy historických výstupů, rozdíl mezi vědeckou a popularizační prací, příklady)

8.

Historik a společnost: Místa paměti (Společenská objednávka, historik a ideologie, jsou historické vědy „nezávislé“, příklady)

9.

Historik a instituce: domácí a zahraniční (Instituce jako způsob společenské objednávky, akademie, univerzity, paměťové instituce domácí a zahraniční)

10.

Historik a proměny historického poznání (Historie jako vědecká disciplína, počátky, historické školy)

11.

Historik a moderní historiografie (Dějiny mentalit, kulturní dějiny, nové politické dějiny...)

12.

Historik a dějinné koncepty (Mají velké dějinné koncepty smysl? Problém periodizace, existují „světové“ dějiny, existuje „Střední Evropa“, příklady)

13.

Závěrečné shrnutí